

Zadanie 1.

Dla $k \geq 1$ wykaż tożsamość absorbcyjną $\binom{n}{k} = \frac{n}{k} * \binom{n-1}{k-1}$.

Czy potrafisz udowodnić ją kombinatorycznie?

$$L = \binom{n}{k} = \frac{n!}{k! * (n-k)!} = \frac{n}{k} * \frac{(n-1)!}{(k-1)! * (n-k)!} = \frac{n}{k} * \binom{n-1}{k-1} = P$$

Dowód kombinatoryczny: $\binom{n}{k} = \frac{n}{k} * \binom{n-1}{k-1}$

Po kilku trywialnych przekształceniach otrzymujemy $\binom{n}{k} * \binom{k}{1} = \binom{n}{1} * \binom{n-1}{k-1}$

Po lewej stronie wybieramy najpierw k -elementowy podzbiór (np. kandydatów na prezydenta) spośród n -elementowego zbioru (np. obywateli), a następnie z tego k -elementowego zbioru wybieramy 1 element (np. prezydenta).

Po prawej stronie wybieramy najpierw 1 element (prezydenta) spośród n -elementowego zbioru (obywateli), a następnie $k-1$ elementowy podzbiór (kandydatów, którzy nie zostali prezydentem) spośród $n-1$ elementowego zbioru (obywateli niebędących prezydentem).

Zadanie 2.

Podaj interpretację następującej tożsamości w terminach zbiorów:

$$\binom{n}{k} \binom{k}{m} = \binom{n}{m} \binom{n-m}{k-m}$$

(rysowanie tych zbiorów na tablicy znacznie ułatwi przedstawienie zadania)

Lewa strona:

Mamy n -elementowy zbiór N . Wybieramy jego k -elementowy podzbiór K .

W tym podzbiorze K wybieramy jego m -elementowy podzbiór M .

Prawa strona:

Mamy n -elementowy zbiór N . Wybieramy jego m -elementowy podzbiór M .

W zbiorze N wybieramy taki $n-m$ elementowy podzbiór $N \setminus M$, że $N \setminus M \cap M = \emptyset$.

W tym podzbiorze $N \setminus M$ wybieramy podzbiór $k-m$ elementowy $K \setminus M$.

W ten sposób otrzymujemy identyczny zbiór jak dla lewej strony.

Zadanie 3.

Wykaż prawdziwość tożsamości Cauchy'ego: $\binom{m+n}{r} = \sum_{i=0}^r \binom{m}{i} \binom{n}{r-i}$.

Czy potrafisz udowodnić ją kombinatorycznie?

Dowód kombinatoryczny:

Lewa strona oznacza, że mamy zbiór $m+n$ elementowy $M+N$, z którego wybieramy r -elementowy podzbiór R .

Można to też interpretować w taki sposób, że mamy 2 rozłączne zbiory M (m -elementowy) i N (n -elementowy), i chcemy wybrać taki zbiór R , że każdy jego element będzie należał albo do M albo do N (pamiętajmy, że żaden element nie może należeć do obu z nich).

Wariant 1. Wszystkie elementy R należą do N

Wtedy mamy $\binom{m}{0} \binom{n}{r} = \binom{n}{r}$ różnych podzbiorów R spełniających ten warunek.

Wariant 2. Jeden element R należy do M , pozostałe do N

Wtedy mamy $\binom{m}{1} \binom{n}{r-1}$ różnych podzbiorów R spełniających ten warunek.

Wariant 3. Dwa elementy R należą do M , pozostałe do N

Wtedy mamy $\binom{m}{2} \binom{n}{r-2}$ różnych podzbiorów R spełniających ten warunek. Itd...

Widzimy, że takich wariantów jest $r + 1$, stąd ilość sposobów wybrania r -elementowego zbioru R będącego podzbiorem $m+n$ elementowego zbioru $M+N$ będzie sumą tych wariantów:

$$\binom{m+n}{r} = \binom{m}{0} \binom{n}{r} + \binom{m}{1} \binom{n}{r-1} + \dots + \binom{m}{r} \binom{n}{0} = \sum_{i=0}^r \binom{m}{i} \binom{n}{r-i} \blacksquare$$

Zadanie 4.

Niech $x \in \mathbb{R}$. Udowodnij, że $\lfloor -x \rfloor = -\lceil x \rceil$.

$$\lfloor -x \rfloor + \lceil x \rceil = 0; \quad \lfloor -x \rfloor + \lceil x \rceil + 1 = 0 ???$$

Zadanie 5.

Zadanie 6.

Zdefiniuj funkcję $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{Z}$, która spełnia dla dowolnego

$$x \in \mathbb{R}: |f(x) - x| \leq \frac{1}{2}$$

W definicji funkcji f można używać jedynie podłogi, sufitu, dodawania, odejmowania i stałych.

$$f(x) = \left\lfloor x + \frac{1}{2} \right\rfloor$$

Zadanie 7.

Na ile sposobów $3n$ dzieci może uformować trzy równoliczne koła graniaste?
(Dwie formacje są równe jeśli istnieje dziecko, które kogo innego trzyma lewą ręką w obu układach lub kogo innego prawą ręką.)

$$\binom{3n}{n} * \binom{2n}{n} * \binom{n}{n} * \frac{((n-1)!)^3}{3!}$$

Zadanie 8.

Niech n będzie liczbą naturalną. Na ile sposobów można pokolorować pola tablicy $n \times n$ na dwa kolory (każde pole jednym kolorem) tak, by liczba pól jednego koloru nie przewyższała liczby pól drugiego koloru o więcej niż 1?

Ilość pól może być zarówno liczbą parzystą (np. dla $n = 2$ są 4 pola)
jak i nieparzystą (np. dla $n = 3$ jest 9 pól).

Warunek zadania oznacza, że jeśli ilość pól:

a) jest parzysta, to oba kolory muszą zajmować tyle samo pól,

b) jest nieparzysta, to mamy 2 przypadki:

(przykład: $n = 3$, 9 pól, (1) 4 pola 1 koloru, 5 pól 2 koloru, (2) na odwrót).

n	Ilość sposobów
1	$2 * \binom{1}{1} = 2$
2	$\binom{4}{2} = 6$
3	$2 * \binom{9}{5} = 2 * 126 = 252$
4	$\binom{16}{8} = 12\,870$
parzyste	$\binom{n^2}{\lceil \frac{n^2}{2} \rceil}$
nieparzyste	$2 * \binom{n^2}{\lceil \frac{n^2}{2} \rceil}$

Zadanie 9.

Niech n będzie liczbą naturalną. Udowodnij indukcyjnie, że liczba podzbiorów zbioru n -elementowego wynosi 2^n .

Podstawa: $n = 0$

Jedyny zbiór 0-elementowy to zbiór pusty, którego jedynym podzbiorem jest on sam. Stąd liczba podzbiorów zbioru 0-elementowego wynosi $2^n = 2^0 = 1$

Krok:

Założmy, że dla dowolnego n naturalnego liczba podzbiorów zbioru n -elementowego wynosi 2^n .

Udowodnię, że liczba podzbiorów zbioru $(n+1)$ -elementowego wynosi 2^{n+1} .

Wiemy z wykładu, że liczba k -elementowych podzbiorów n -elementowego zbioru wynosi $\binom{n}{k}$.

Stąd wynika, że liczba podzbiorów n -elementowego zbioru wynosi

$$2^n = 1 + \binom{n}{1} + \binom{n}{2} + \dots + \binom{n}{n-1} + \binom{n}{n} = 1 + \sum_{i=1}^n \binom{n}{i}$$

Analogicznie dla zbioru $(n+1)$ -elementowego liczba jego podzbiorów wynosi

$$1 + \binom{n+1}{1} + \binom{n+1}{2} + \dots + \binom{n+1}{n} + \binom{n+1}{n+1} = 1 + \sum_{i=1}^{n+1} \binom{n+1}{i}$$

Zatem chcemy udowodnić, że dodanie nowego elementu x do dowolnego zbioru n -elementowego zwiększa jego ilość podzbiorów o 2^n .

Oznacza to, że w dotychczasowym zbiorze powstanie 1 nowy podzbiór

1-elementowy $\{x\}$, $\binom{n}{1} = n$ nowych podzbiorów 2-elementowych,

$\binom{n}{2}$ nowych podzbiorów 3-elementowych itd., ogólnie powstanie

$1 + \sum_{i=1}^n \binom{n}{i} = 2^n$ nowych podzbiorów.

$$\left\{ \begin{array}{l} 1 + \sum_{i=1}^n \binom{n}{i} = 2^n \\ 1 + \sum_{i=1}^{n+1} \binom{n+1}{i} = 2^{n+1} \end{array} \right. \Rightarrow \sum_{i=1}^{n+1} \binom{n+1}{i} = 1 + 2 * \sum_{i=1}^n \binom{n}{i}$$

Niedokończone, ale może pomoże wpaść na rozwiązanie.